

SDD beszédés

Rácz Zsolt

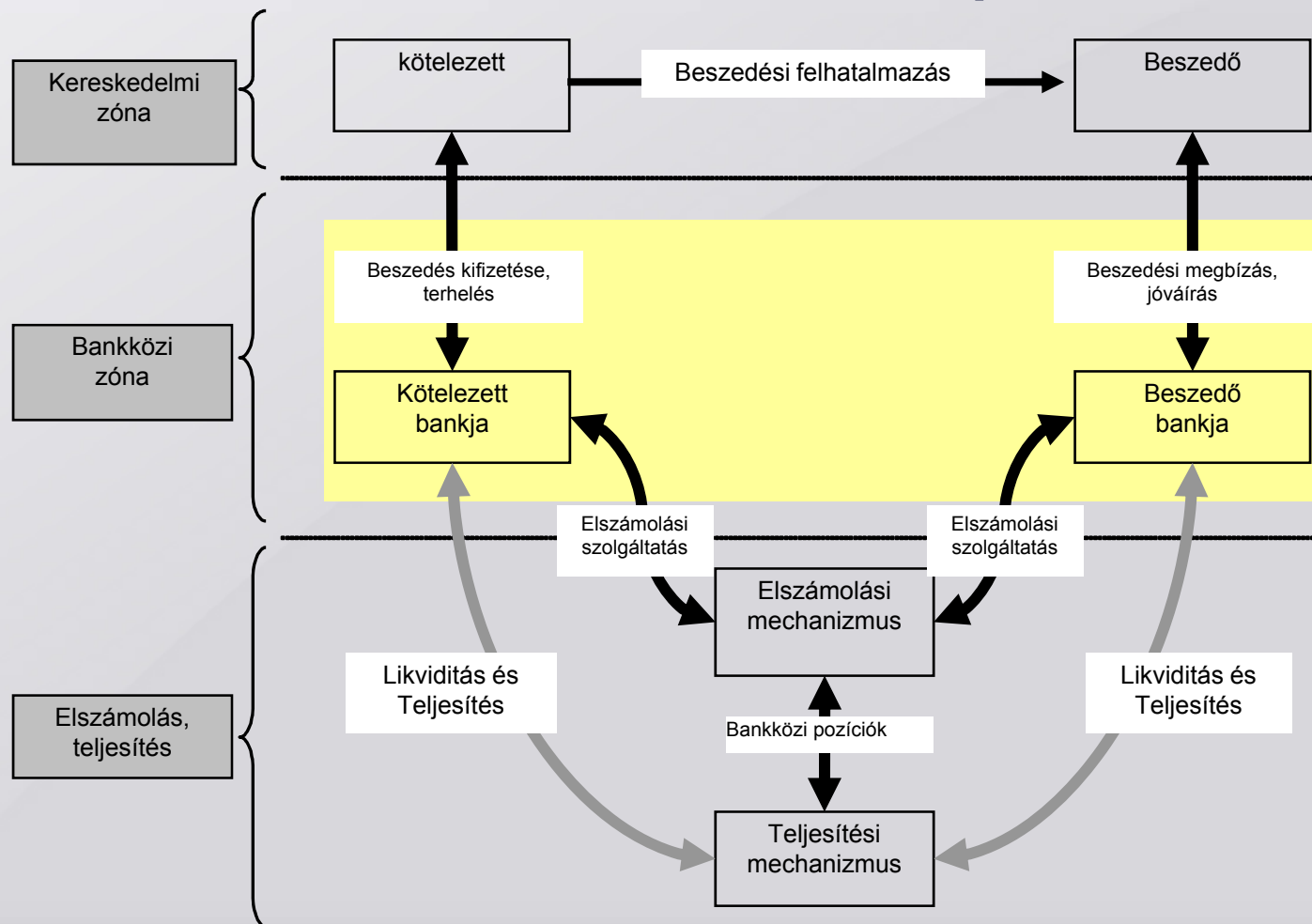

SDD háttere

- Nincs előzménye a nemzetközi fizetések körében
- A nemzeti konstrukciókat az ECBS mérte fel, erősen különböző az egyes országok gyakorlata (CMF, DMF)
- Két konstrukció született: „Core”, B2B*
- Mindkét fizetési mód bevezetési időpontja 2009. november 1

* B2B itt Business to business

A résztvevők közötti kapcsolatok

Szabályozás felépítése

- SDD szabályzatok (Rulebook-ok)
- SDD alkalmazási iránymutatások (B2B* IGL)
- Ügyfél-bank SCT alkalmazási iránymutatások (C2B IGL)
- Csatlakozási szerződések (külön a két konstrukcióra)
- SEPA fizetési módok igazgatásának belső szabályai
- Elszámolási rendszerek működésének keretszabályai
- Rendszeres karbantartás, verziók

*B2B itt bank-to-bank

SEPA DD jellemzők

- Felhatalmazást a beszedőnek (CMF), B2B-ben a fizető bankjának is (CMF+DMF).
- Papír felhatalmazást beszedő őrzi, felhatalmazást elektronikusan tárolja
- Elektronikus felhatalmazás (választható)
- Felhatalmazás minden beszedési megbízás része
- Egyszeri vagy rendszeres beszedések
- Beszedőazonosító használata

Beszédőazonosító képzése Magyarországon

- Az azonosítót nemzeti szabványból kiindulva képezzük.
- Ma a GIRO szabványkönyv határozza meg a belföldi rendeltetésű azonosító képzését.
- A belföldi azonosító *Annnnnnnnc*, vagy *Ennnnnnnnc* formájú, ahol nyolc számjegy az adószám, vagy E (egyéb kezdőkarakter) esetén egy adószámmal azonosan képzett ellenőrzőszámmal ellátott tetszőleges számsor. Opcionálisan kiegészíthető a karaktorsorozat *Tnnn* formájú telephelykóddal.
- A „nemzetköziesítés” módja a fenti azonosító IBAN algoritmussal történő átalakítása nemzetközi CI-vé (Creditor Identifier)
- Példa: HU97ZZZA12345678, ahol ZZZ, vagy három jegyen üzleti azonosító szerepel. A beszédő, vagy bankja az azonosítót maga határozhatja meg. A számítás módját az EPC262-08 dokumentum tartalmazza.

Kétféle beszedés közötti főbb eltérések

alapkonstrukció	Üzleti beszedés
Ha volt érvényes felhatalmazás, 8 héten belül feltétlen visszatérítés lehetséges.	Ha volt érvényes felhatalmazás, a kötelezett nem igényelhet visszatérítést.
13 hónapon belüli visszatérítési jog, ha nem volt felhatalmazás. A kötelezett bankja a beszedő bankján behajthatja a visszatérítést.	13 hónapon belüli visszatérítési jog, ha a kötelezett szerint nem volt felhatalmazás. A kötelezett bankja a beszedő bankjától nem kérhet visszatérítést.
A beszedő bankja a beszedőre terhelheti a kötelezett bankjának fizetett visszatérítést	Nem értelmezhető, visszatérítés legfeljebb a kötelezett és bankja között lehet.
A kötelezett teljesítés előtt a beszedést visszautasíthatja, bankja visszautasítást, vagy visszatérítést kezdeményez	A kötelezett teljesítés előtt a beszedést visszautasíthatja, bankja visszautasítást, vagy lehetőleg aznap visszatérítést kezdeményez

Kétféle beszédés közötti főbb eltérések

alapkonstrukció	Üzleti beszédés
<p>Legkorábbi benyújtás D-14 naptári nap, Legkésőbbi benyújtás Első, ill. egyedi: D-5 munkanap További: D-2 munkanap</p>	<p>Legkorábbi benyújtás D-14 naptári nap, Legkésőbbi benyújtás: D-1 munkanap</p>
<p>Visszinkasszó D+5 munkanapig</p>	<p>Visszinkasszó D+2 munkanapig</p>
<p>Kötelezett bankja köteles a számlát (ha az lehetséges) a beszédéssel megterhelni.</p>	<p>Kötelezett bankja köteles a felhatalmazás adatokat a kötelezettel teljesítést megelőzően megerősíttetni.</p>
<p>Kötelezett bankjának nem kell felhatalmazás adatot tárolni</p>	<p>A kötelezett bankja a felhatalmazás adatait, és a kötelezett rendelkezéseit tárolja a következő beszédések ellenőrzésének megkönnyítése érdekében.</p>

Kétféle beszédés közötti főbb eltérések

alapkonstrukció	Üzleti beszédés
Nem terjed ki a konstrukció a kötelezett bankjának felhatalmazás törlésére, módosítására vonatkozó értesítésére	A felhatalmazás törléséről a kötelezett bankját értesíteni kell. A banknak ezt szerződésben (üzletszabályzatban) kell kikötnie.
Minden számlatulajdonos lehet kötelezett	Csak az a számlatulajdonos lehet kötelezett, amely kivonhatja magát a PSD visszatérítésre vonatkozó szabályai alól
Adatkészlet specifikuma: Konstrukcióazonosító =Core Refund bankközi üzenetek	Adatkészlet specifikuma: Konstrukcióazonosító =B2B Refundra vonatkozó részek nagyrészt hiányoznak

Beszedés folyamata

- Előzetes értesítés D-14 naptári nap
- Beszedés indítása min. D-5, D-2 (B2B esetén D-1), max. D-14
- Debit műveletek elszámolása
- Minden szereplőnél D értéknapi teljesítés

SEPA DD kockázatok és díjak

- Beszedő bankjának kezelnie kell a beszedő kockázatát. Erre vonatkozóan iránymutatást ad a szabályzat.
- Kockázatok: hitelkockázat, működési kockázat, reputációs kockázat, devizaárfolyam-kockázat, ügyfél kockázata, kötelezett bankjának kockázata
- Bankközi díj: bilaterális (BPA), multilaterális (MBP). Mértéke: 8,3 eurócent (2012-ig)

Kivételes műveletek

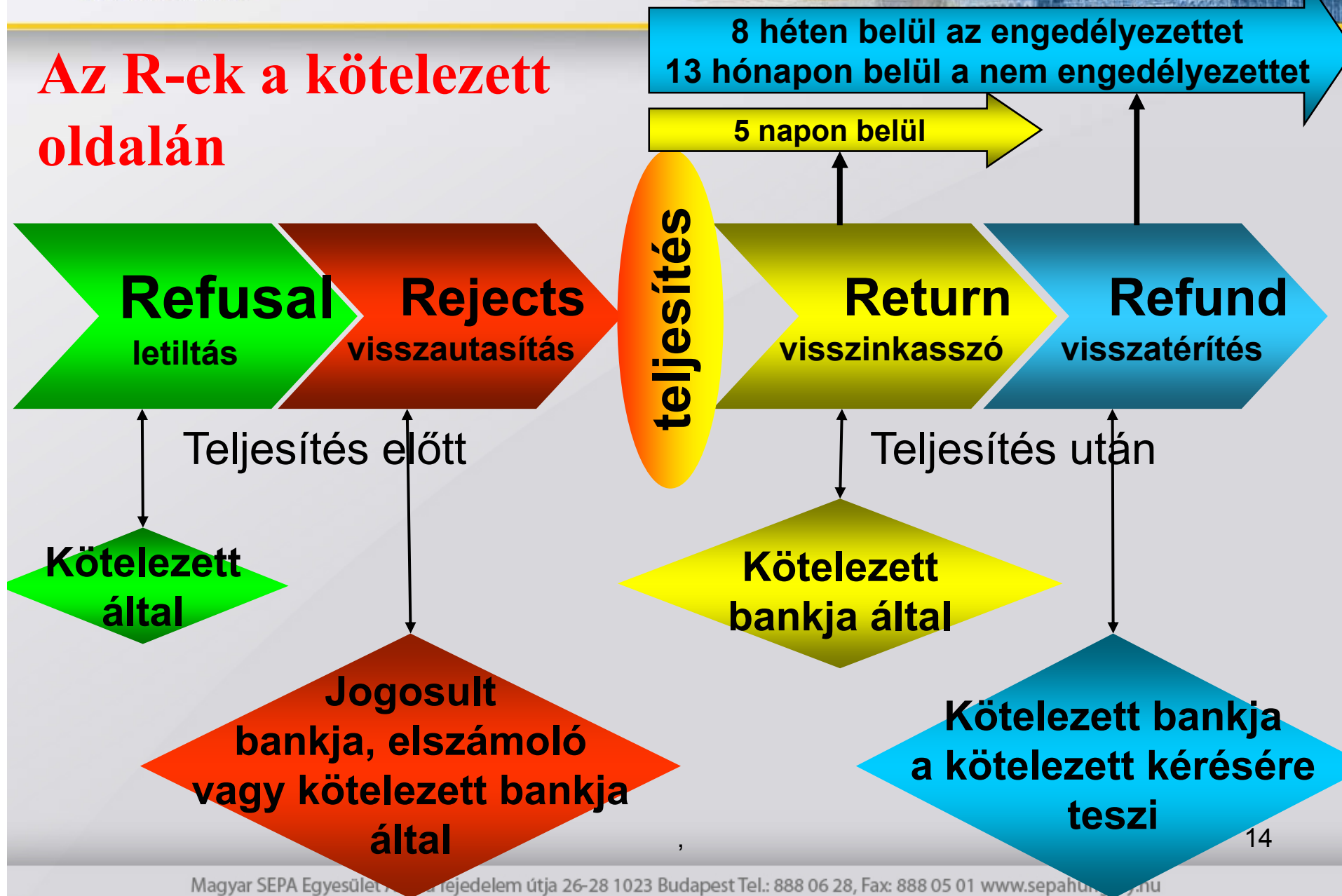
- Letiltás – Refusal (alap-, üzleti is)
- Visszautasítás – Reject (alap-, üzleti is)
- Visszinkasszó – Return (alap-, üzleti eltérően)
- Visszafizettetés – Refund (alap-, üzleti eltérően)
- Visszavonás – Revocation (alap-, üzleti is)
- Visszahívás – Request for Cancellation (alap-, üzleti is)
- Visszautalás – Reversal (alap-, üzleti is)

A „vissza” műveletek, kivétel kezelés

- A beszédés általában a kötelezett számlájának megterhelésével, a jogosult számlájának jóváírásával végződik.
- Ha bármelyik fél képtelen a szokásos módon rendezni a fizetési műveletet, **kivételes eljárásra van szükség.**

Az R-ek a kötelezett oldalán

A letiltás

A kötelezett kérésére a teljesítés napja előtt történhet bármilyen okból, ha a kötelezett arra kéri bankját, hogy a beszedésre ne fizessen.

A letiltás szabályait a kötelezett bankja és a kötelezett közötti szerződés szabályozza.

Ha a kötelezett bankja a bankközi teljesítést megelőző kérést elfogadja a letiltás a beszedés kötelezett bankja általi **visszautasítás**át eredményezi.

Visszautasítás

a szokásos teljesítéstől eltérő beszedés, ami a bankközi teljesítést megelőzően merül fel a következő okokból:

- A jogosult bankja, a CSM, vagy a kötelezett bankja által felismert technikai hiba, pl. érvénytelen formátum, hibás IBAN ellenőrzőszám
- A kötelezett bankja minden részvevő számára ésszerűen elfogadható okból képtelen a beszedést teljesíteni
- A kötelezett bankját visszautasításra kérte. A bank a megtagadott beszedéshez visszautasítást generál

Nem terhelték meg a kötelezett számláját

CSM

KÖTELEZETT BANKJA

Visszautasítás
indoklással

Visszautasítás
indoklással

JOGOSULT BANKJA

Visszautasítás
indoklással

ISO név	SEPA okok a szabálykönyv alapján	Visszautasítási ok
IncorrectAccountNumber	Számlaazonosító hibás (pl. érvénytelen IBAN)	Technikai
ClosedAccountNumber	Számla lezárva	Üzleti
BlockedAccount	Számla zárolva	Üzleti
TransactionForbidden	Szabályozási okból ezen a számlán tilos beszédést végrehajtani	Üzleti
InvalidBankOperationCode	Működési/műveleti kód hibás, érvénytelen fájl formátum	Technikai
InsufficientFunds	Fedezetlenség	Üzleti
Duplication	Kétszeres beszédés	Technikai
NoMandate	Nincs érvényes felhatalmazás A számlát beszédésre zároltatta a kötelezett	Üzleti
MissingMandatoryInformationInMandate	Felhatalmazás adata hiányzik, vagy pontatlan A számlát beszédésre zároltatta a kötelezett	Üzleti

ISO név	SEPA okok a szabálykönyv alapján	Visszautasítási okok
InvalidFileFormatForOtherReasonThanGroupingIndicator	Működési/műveleti kód helytelen, érvénytelen fájl formátum	Technikai
EndCustomerDeceased	Kötelezett elhunyt	Üzleti
NotSpecifiedReasonAgentGenerated	Nem meghatározott ok	Kötelezett megtagadta
BankIdentifierIncorrect	Bankazonosító helytelen (pl. érvénytelen BIC)	Technikai
	Szabályozási ok	Üzleti

A visszinkasszót

a kötelezett bankja kezdeményezi a szokásostól eltérően teljesített beszédések kezelésére.

A visszafizetésre legkésőbb 5 nappal a teljesítési napot követően sort kell keríteni

A beszédés már teljesült de a kötelezett számláját nem terhelték meg Felhatalmazás kezelés

KÖTELEZETT

JOGOSULT

CSM

1. beszédés és felhat.info

4. Számla jóváírása

Teljesítés

3. beszédés és felhat.info

2. beszédés és felhat.info

4.

4.

KÖTELEZETT BANKJA

JOGOSULT BANKJA

Teljesítést követő öt napon belül

ISO név	SEPA okok a szabálykönyv alapján	Visszarende- zési ok
IncorrectAccountNumber	Helytelen számlaazonosító (pl. érvénytelen IBAN)	Technikai
ClosedAccountNumber	Számla lezárva	Üzleti
BlockedAccount	Számla zárolva	Üzleti
TransactionForbidden	Szabályozási okból beszedés lebonyolítása e számlán tilos	Üzleti
InsufficientFunds	Fedezethiány	Üzleti
Duplication	Kétszeres beszedés	Technikai
NoMandate	Nincs érvényes felhatalmazás A számlát beszedésre zároltatta a kötelezett	Üzleti
EndCustomerDeceased	Kötelezett elhunyt	Üzleti
NotSpecifiedReasonAgentGenerated	Nem meghatározott ok	Üzleti
	Szabályozási ok	Üzleti

A visszatérítés

A kötelezett kérésére történik a már teljesült beszédés visszafizetése érdekében.

Amennyiben a vitatott beszédésre adott felhatalmazás érvényes a művelet **engedélyezett műveletnek** minősül. A kérést a teljesítést követő **nyolc héten belül** el kell juttatni a kötelezett bankjához. Ha a szóban forgó beszédés mögött nincs érvényes felhatalmazás, a műveletet **nem engedélyezett műveletnek** kell tekinteni. A követelést a kötelezett bankjához kell eljuttatni a terhelés napját követő **tizenhárom hónapon belül**.

A kötelezett bankjának meg kell kérnie a jogosult bankját, hogy igazolja a felhatalmazás meglétét, pl. küldjél az eredeti felhatalmazás másolatát.

A DD MÁR TELJESÍTÉSRE KERÜLT

KÖTELEZETT

Felhatalmazáskezelés

JOGOSULT

4. Debit Account

CSM

1. Collection & MRI

4. Credit Account

Settlement

3. Collection & MRI

2. Collection & MRI

KÖTELEZETT BANKJA

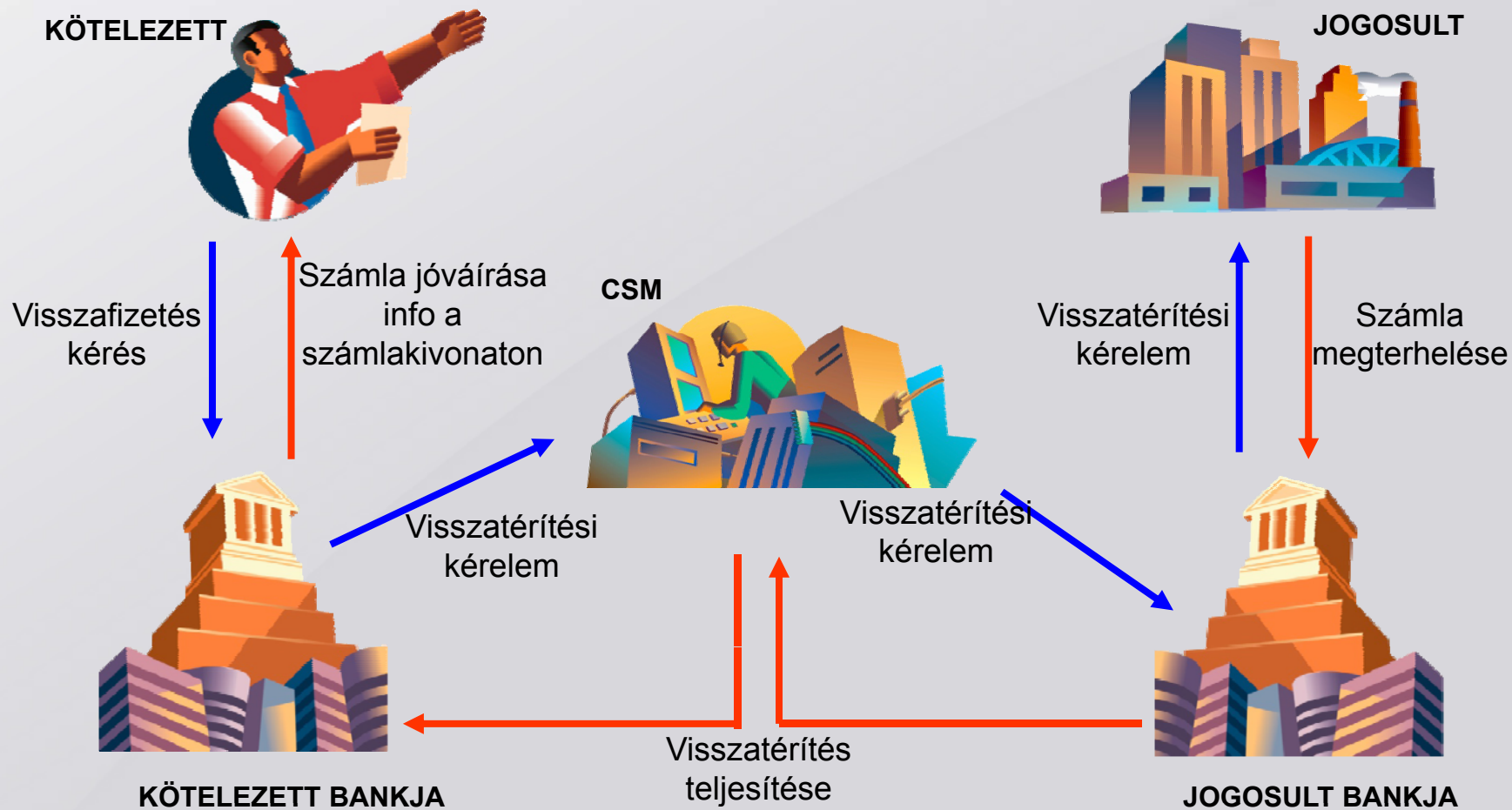
JOGOSULT BANKJA

4.

4.

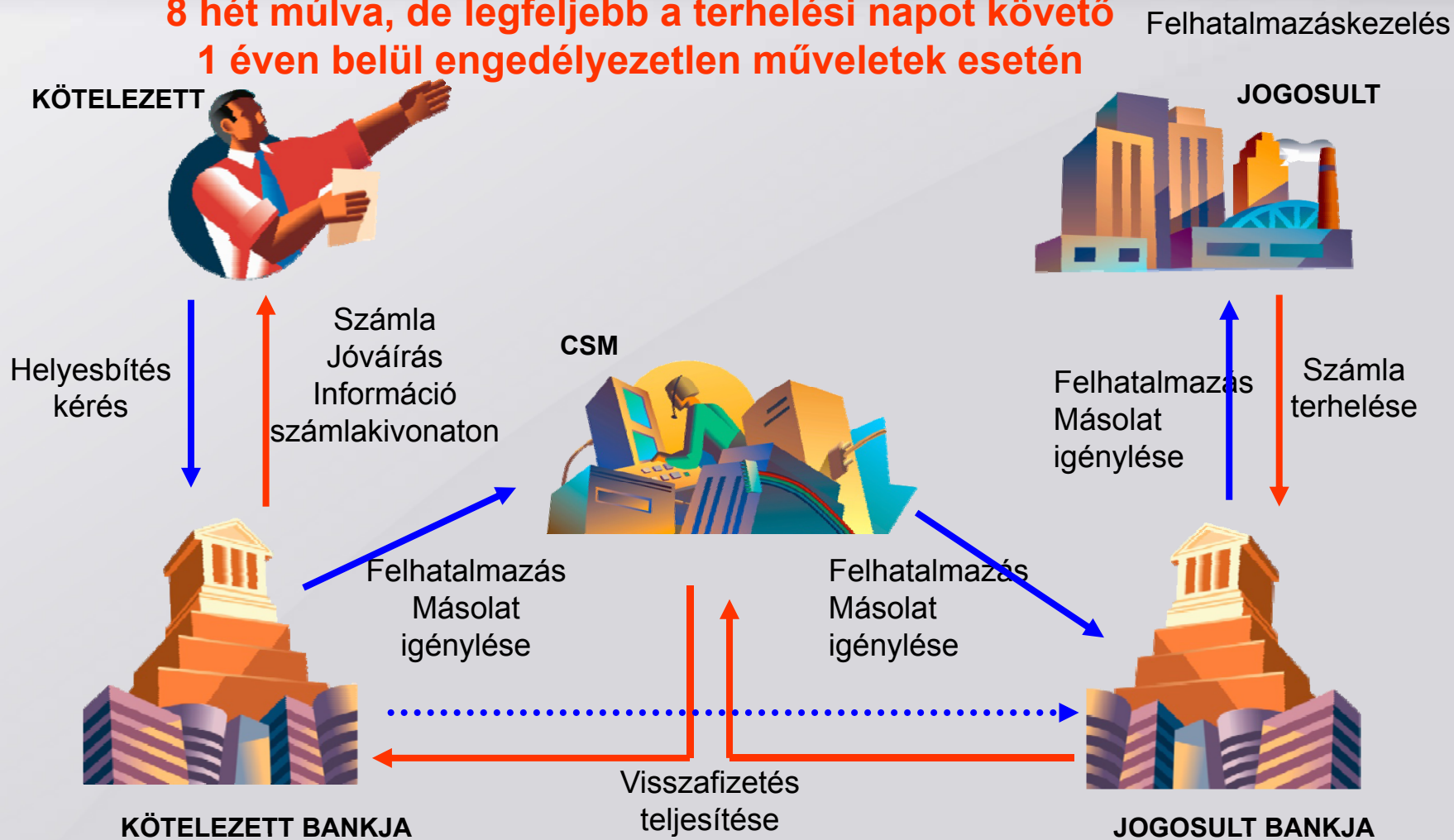

Bármilyen okból, a terhelést követő 8 héten belül

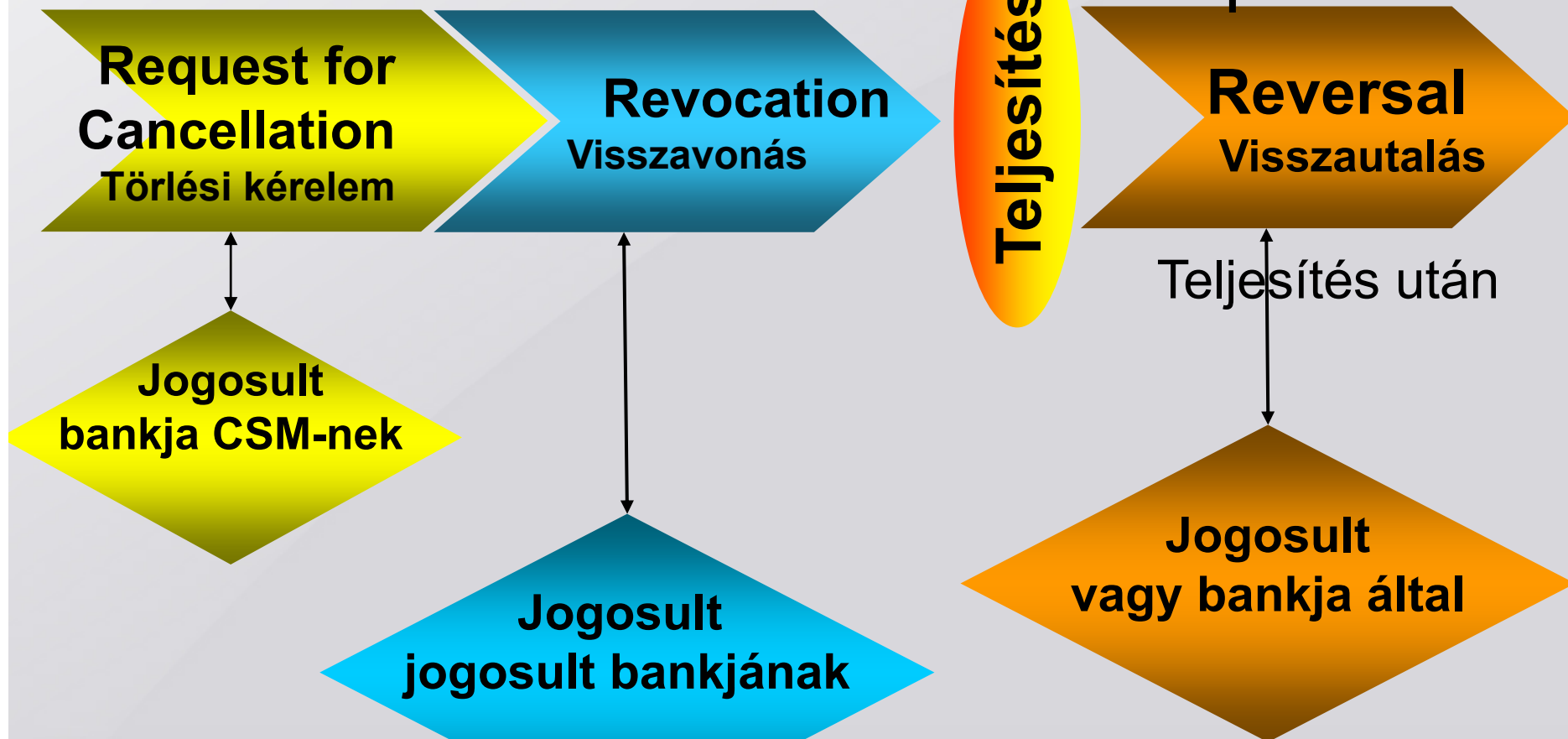

8 hét múlva, de legfeljebb a terhelési napot követő 1 éven belül engedélyezetlen műveletek esetén

Az R-ek a jogosult oldalán

Teljesítést megelőzően

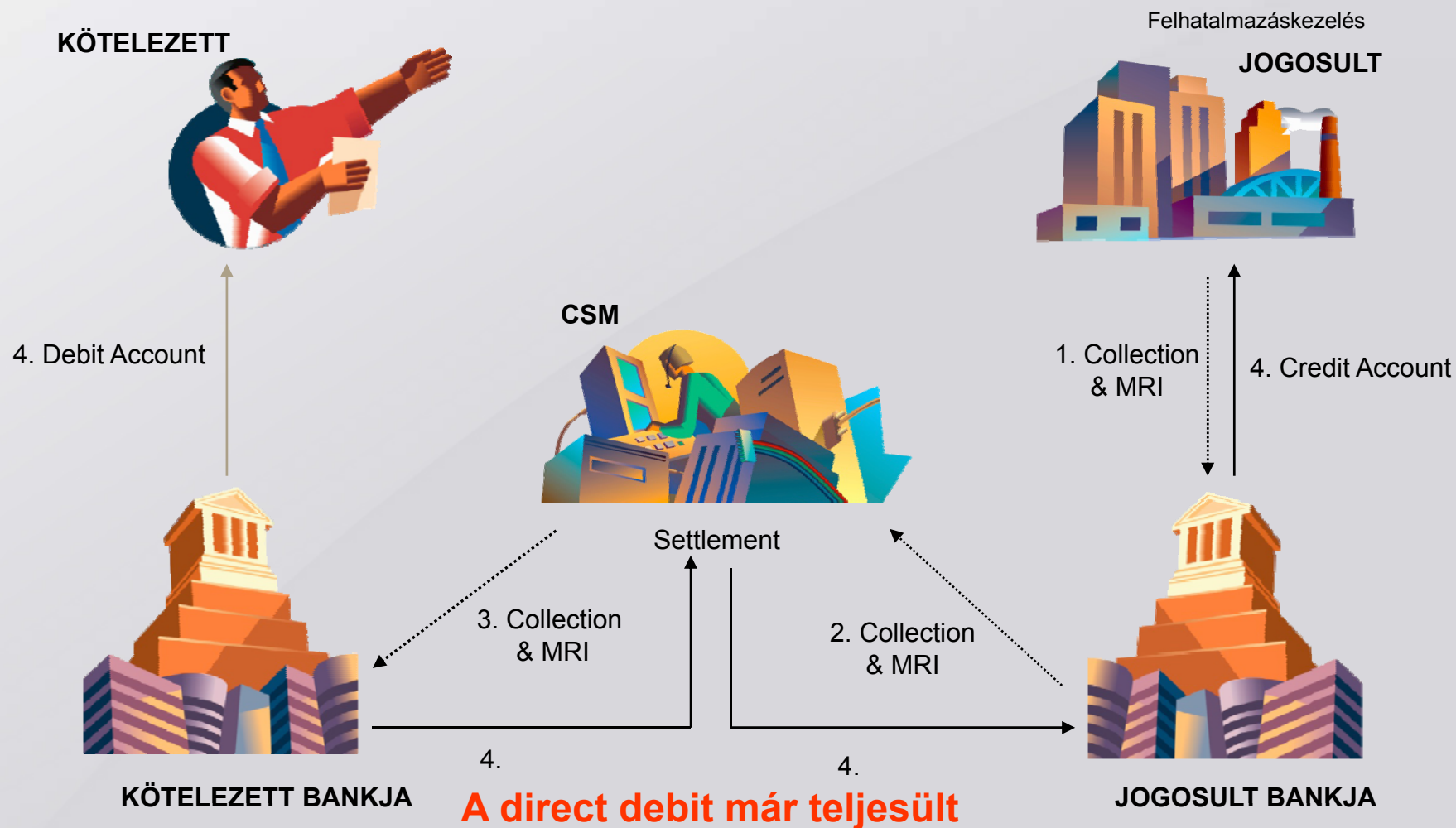
Visszautalás

Amikor a jogosult megállapítja, hogy a dd beszédést nem kellett volna végrehajtani. A visszautalást a jogosult az elszámolást és teljesítést követően alkalmazhatja a kötelezett – hibás beszédés miatti - teljes összegű kártalanítására a teljesítést követő 2 munkanapon belül.

A visszautalást a jogosult bankja is kezdeményezheti ugyanezen okokból. A kötelezett bankjának nem szükséges semmilyen ellenőrzést végeznie a megkapott tételeken. Csak teljes összegű visszautalás lehetséges.

A visszautalás a jogosult bankjának választható szolgáltatása a jogosult részére.

Visszaautalás

Teljesítést követő két napon belül

KÖTELEZETT

Számla
újra-jóváírása
teljes
összegben
számlakivonat
információval

JOGOSULT

CSM (Elszámolási és teljesítési mechanizmus)

Visszautalás
megbízás

Számla
újraterhelése
teljes
összegre

visszautalás

Return of
Reversal

Return of
Reversal

Visszautalás

Visszautalás teljesítése

KÖTELEZETT BANKJA

JOGOSULT BANKJA

Visszavonás

- jogosult kérése a DD beszedés visszavonására a Jogosult bankja általi teljesítésre elfogadást megelőzően.

Ez a jogosult és a jogosult bankja közötti kétoldalú megállapodás része, a konstrukció nem tér ki rá.

KÖTELEZETI

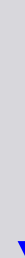
JOGOSULT

CSM (Clearing and Settlement Mechanism)

Visszavonási
instrukció

KÖTELEZETT BANKJA

JOGOSULT BANKJA

Törlési kérelem :

■ jogosult bankjának kérése a DD beszedés visszavonására a CSM általi teljesítésre elfogadást megelőzően.

Ez a jogosult bankja és a CSM közötti kétoldalú szerződés része és a konstrukció erre nem terjed ki.

KÖTELEZETT

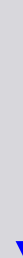
JOGOSULT

CSM (Clearing and Settlement Mechanism)

Törlési kérelem

Törlési kérelem

Törlési kérelem

KÖTELEZETT BANKJA

JOGOSULT BANKJA

Törlési kérelem

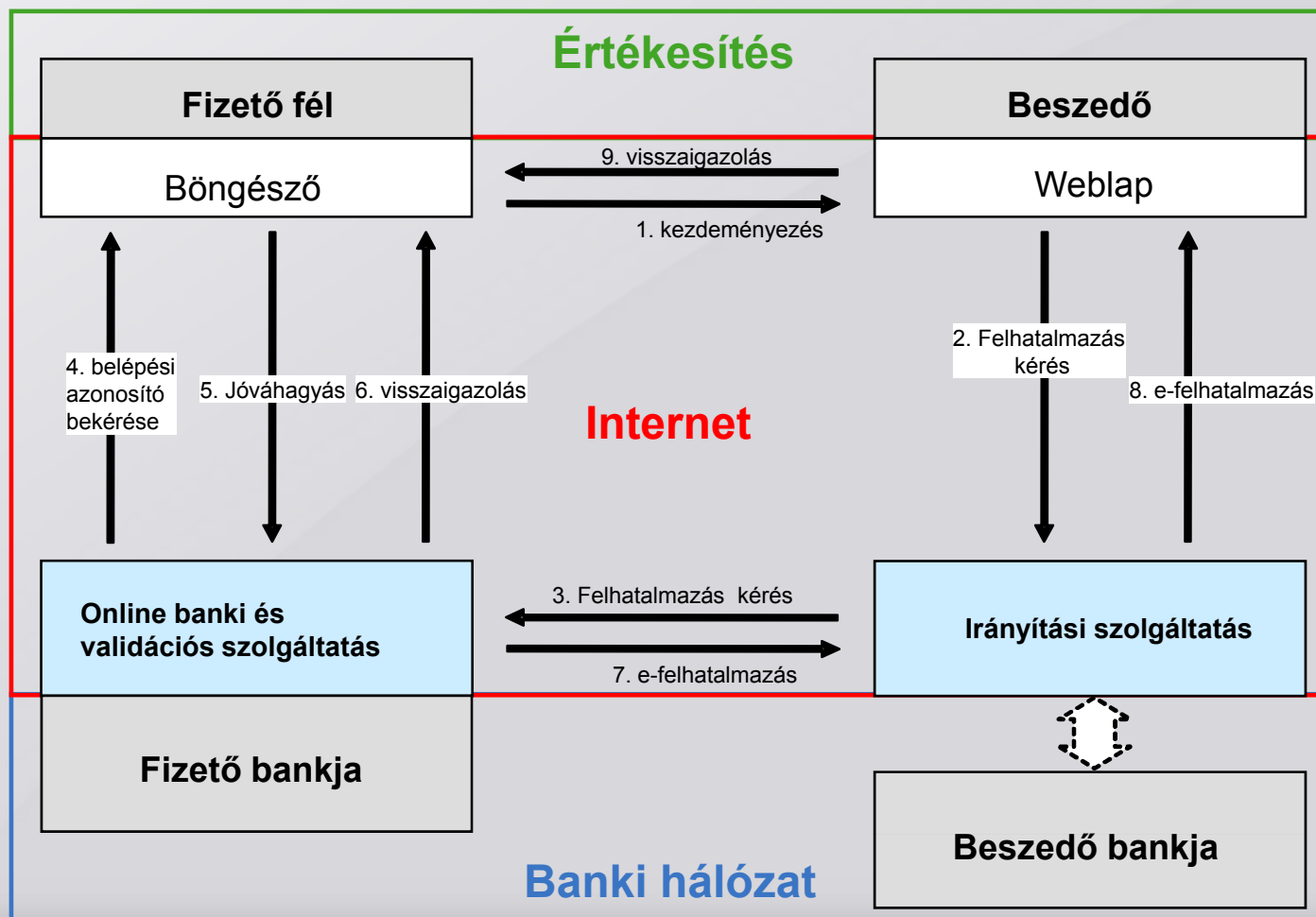

SEPA e-felhatalmazás

- Opcionális jellemző, szabályzat része
- A jogosult honlapján lehet kezdeményezni
- A kötelezett bankja e-banki kapcsolat felhasználásával verifikálja a felhatalmazást
- A kötelezett bankja jelzi, hogy a számla terhelhető
- E-felhatalmazást elektronikusan lehet módosítani, lehetőleg elektronikusan kell törölni
- Papír felhatalmazás elektronikusan módosítható, illetve törölhető
- E-felhatalmazás esetén a refund kérés eljárása és jogi megítélése eltérő a papíralapú műveletektől

e-felhatalmazás folyamata

Továbbfejlesztési javaslatok

- Opcionális jellemzőként korlátozott visszatérítési jogot biztosító beszédés (NL)
- Felhatalmazás adatok továbbítása a kötelezett bankja számára jóval az első terhelés esedékessége előtt. AOS-nak szánják (BE)
- Lerövidített benyújtási időszak (5 és 2 munkanap helyett 1 nap). AOS-nak szánják (DE)
- Kiterjesztett közlemény mező. AOS-nak szánják (akárcsak SCT esetén) (ES)